

Byrådets sak nr.: 32/2018
Vedtaksdato: 14.09.2018

Vår ref. (saksnr.): 201805032-5
Arkivkode: 500

**HØRING AV FORSLAG TIL ENDRINGER I BYGGESAKSFORSKRIFTEN
(SENTRAL GODKJENNING FOR ANSVARSRETT). OSLO KOMMUNES UTTALELSE**

Saksfremstilling:

Det vises til brev av 28.06.2018 Kommunal- og moderniseringsdepartementet vedrørende forslag om endringer i byggesaksforskriften som er lagt ut på høring med frist for uttalelse innen 15.09.2018.

Vedtakskompetanse:

Myndighet til å avgi høringsuttalelse på vegne av kommunen er av bystyret delegert til byrådet med videredelegering til byråden for byutvikling, jf. byrådets vedtak av 03.07.2001, sak 1360, jf. bystyrets vedtak av 30.05.2001, sak 218.

Vedtak/Oslo kommunes høringsuttalelse:

Oslo kommune viser til høringsnotat av 28.06.2018 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet vedrørende forslag om endringer i byggesaksforskriften (SAK10). Forslagene som er sendt på høring knytter seg til den sentrale godkjenningsordningen, og har til hensikt å løse noen av utfordringene som næringen har vært opptatt av. De viktigste forslagene i høringsnotatet er:

1. Tydeliggjøring av at faglig ledelse må være fast ansatt
2. Utvidelse av antall utdanningsnivåer - større anerkjennelse av fagskoleutdanning
3. Godkjenning av praksis opparbeidet før formell utdanning
4. Mulighet for å synliggjøre utførelseskompetanse i foretaket
5. Utvidet plikt til å avslå søknad om Sentral godkjenning og til å trekke tilbake Sentral godkjenning
6. Presisering av kravet til registreringsplikt

Oslo kommunes vurderinger og innspill knyttet til de enkelte endringsforslagene

Oslo kommune er opptatt av at plan- og bygningsregelverket skal være klart og tydelig for å sikre god kvalitet i byggevirksomheten og at regelverket ikke kan omgås. Vi er derfor positive til at departementet tydeliggjør bestemmelser og kodifiserer gjeldende rett for å unngå misforståelser og

sikre mer enhetlig praksis. God byggkvalitet sikres blant annet ved at foretakene som har ansvarsrett i en byggesak er tilstrekkelig kvalifisert, og har et fungerende kvalitetssikringssystem som sikrer at arbeidet blir i samsvar med gjeldende regler og byggetillatelse, samt at riktig kompetanse er brukt i det konkrete tiltaket. Vi er derfor opptatt av at kvalifikasjonskravene forhindrer at useriøse aktører får adgang til markedet, og at det ikke skal være mulig å omgå ansvarsrettsystemet.

Oslo kommune er også opptatt av at regelverket knyttet til ansvarsrett kan bidra til å forebygge byggejuks og arbeidsmiljøkriminalitet. Oslo kommune har implementert flere tiltak i kampen mot arbeidsmiljøkriminalitet og sosial dumping, for eksempel «Oslomodellen». Denne modellen pålegger alle kommunens virksomheter å bruke vedtatte standardkontrakter når de foretar anskaffelser over kr 500 000 på områder som omfattes av standardkontraktene.

Standardkontraktene inneholder strenge og omfattende krav til bedriftene som leverer til kommunen, for eksempel når det gjelder bruk av faglærte, lærlinger, krav til bruk av underleverandører og krav knyttet til fast ansettelse og lønns- og arbeidsvilkår.

Sentral godkjenning skal være et kvalitetsstempel. Oslo kommune mener derfor - med henvisning til Oslo modellen, at det må stilles strengere krav til de foretakene som innehar sentral godkjenning for at ordningen skal fungere etter sin hensikt og være et reelt virkemiddel mot useriøsitet, arbeidsmiljøkriminalitet og juks i byggebransjen. Fra kommunalt tilsynsarbeid i byggesakene erfarer vi at det er utfordringer for eksempel knyttet til bruk av underleverandører og ufaglærte. Strengere krav knyttet til dette vil kunne bidra til bedre kvalitet i bygg, større etterspørsel etter faglærte samt bidra til å bekjempe arbeidsmiljøkriminalitet.

Ut ifra dette støtter Oslo kommune flere av departementets forslag til tiltak. Vi ser at departementet i SAK10 13-1 a siste ledd presiserer at foretakene ved søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett og søknad om fornyelse, skal erklære oppfyllelse av krav knyttet til interkontrollforskriften. Dette stiller Oslo kommune seg svært positive til at presiseres. Vi mener imidlertid at terskelen for å kunne avslå søknader om sentral godkjenning ved domfellelser bør legges mye lavere. Det samme gjelder tilbaketrekking av sentral godkjenning.

Oslo kommune peker på at kvalifikasjonskravene slik de fremkommer av byggesakforskriften kapittel 11, gjelder *både* for ansvarsrett i byggesak og for sentral godkjenning. Endringer i disse vil dermed også berøre kvalifikasjonskravene som stilles for å kunne erklære ansvar der det er nødvendig.

SAK10 § 1-2 Definisjoner

Departementet foreslår å innføre en definisjon av begrepet «*faglig ledelse*» i en ny bokstav e i SAK10 § 1-2. Oslo kommune støtter forslaget. Etter vår vurdering bør det også presiseres i definisjonen at den faglige ledelsen i sentralt godkjente foretak må være fast ansatt i og med at dette er et krav.

SAK10 § 9-1 Generelle krav

Departementet foreslår å tydeliggjøre i SAK10 § 9-1 at det ikke er adgang til å stille krav om sentral godkjenning ved offentlige anskaffelser eller tillatelser etter veglova. Oslo kommune ser intensjonen med å skulle presisere dette i forskriftsteksten. Etter vårt syn fremgår dette strengt tatt av forskriftsteksten allerede, i og med at det er presisert at ordningen er frivillig. En videre redegjørelse med hensyn til hva frivillighet innebærer, og at det *dermed* ikke er adgang til å stille

krav om sentral godkjenning, fremstår som en forklaring til det forskriften fastslår. En utdyping av dette hører derfor etter vår vurdering hjemme i veiledningen til SAK10.

Når det gjelder forskriftsteksten i SAK10 § 9-1 første ledd, mener vi at det bør presiseres at samtlige foretak som erklærer ansvarsrett for funksjoner i en byggesak skal ha en organisasjon med gjennomføringsevne, og ikke bare foretak som søker sentral godkjenning jf. SAK10 § 9-1 annet ledd (nytt tredje ledd etter endring).

Vi gjør for øvrig oppmerksom på at begrepet «*lokal godkjenning*» fortsatt fremkommer av veiledningen til SAK10 enkelte steder. Se for eksempel innledningen til veiledning til SAK10 § 9-1 om generelle krav.

Kapittel 11- Krav til utdanning og praksis

SAK10 § 11-1 Kvalifikasjonskrav

Departementet foreslår i høringsnotatet å tydeliggjøre i SAK10 § 11-1 at det er foretakets *samlede faglige ledelse* som skal oppfylle kravene til utdanning og praksis, og viser til at dette har vært et grunnleggende prinsipp og *gjeldende rett* siden innføringen av ordningen i 1997. Oslo kommune støtter departementets forslag, og mener det kan bidra til at uklarheter ikke oppstår.

Videre foreslås det en tydeliggjøring av at faglig ledelse må være *fast ansatt* som vilkår for sentral godkjenning. Departementet viser til at det ikke er et krav om dette i gjeldende SAK10 § 11-1.

Oslo kommune støtter dette forslaget, men viser til at det fremgår av veiledningen til dagens SAK10 § 11-1 annet ledd, at det for sentral godkjenning kreves at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket. Oslo kommune forstår dermed endringen dit hen at departementet flytter denne presiseringen til selve forskriftsteksten. Som følge av at det er tale om et konkret krav som stilles til foretakene, er Oslo kommune enig i at dette bør fremgå av forskriftsteksten, og ikke bare av veiledningen.

Gjeldende rett og praksis åpner for at det kan benyttes innleid kompetanse uten fast ansettelse som grunnlag for foretakets ansvarsrett. Dette går likevel ikke klart frem av veiledningen til SAK10 § 11-1 andre og første ledd, andre avsnitt hvor det fremgår at: "*Foretak som påtar seg ansvarsrett i byggesak og foretak som søker sentral godkjenning skal ha faglig ledelse som oppfyller krav til utdanning og praksis, jf. §§ 11-2 og 11-3. Faglig ledelse må normalt være ansatt i foretaket (uthevet her)*".

Oslo kommune ser at det kan være en fordel for foretak å benytte innleid kompetanse. Vi påpeker at denne kompetansen *også* er juridiske foretak og ikke privatpersoner. Gjennom tilsyn i byggesakene erfarer Oslo kommune utfordringer ved at enkelte foretak omgår sitt ansvar når faglig ledelse leies inn. Tilsynsarbeidet vanskeliggjøres også når foretakene seg i mellom har privatrettslige kontrakter hvor ansvar fraskrives, og foretakene henviser til hverandre og til sine kontrakter. En slik «*privatisering*» av ansvaret svekker etter vår vurdering det offentligrettslige ansvarsrettsystemet etter plan- og bygningslovgivningen. Ved tilsyn skal kommunen som hovedregel forholde seg til foretakene som har ansvar i byggesaken. Derfor mener vi at de innleide foretakene burde erklære ansvaret selv all den tid formålet med ansvarsrettssystemet er å plassere et tydelig ansvar.

I denne forbindelse viser vi også til høringsnotatet hvor departementet skriver følgende på side 13, om at det i dag ikke er et krav i SAK10 § 11-1 om at faglig ledelse må være fast ansatt: «*At dette*

ikke stilles som vilkår for sentral godkjenning, kan potensielt føre til uheldige omgørelser ved at foretak leier inn faglig ledelse som har kvalifikasjoner, men ikke nødvendigvis formell og reell innflytelse. Det blir også problematisk for DiBK å føre tilsyn med foretakets kvalifikasjoner dersom det ikke er krav om fast ansettelse.» Det er nettopp disse problemstillingene og utfordringene som departementet beskriver over, som Oslo kommune erfarer ved erklæring av ansvarsrett i byggesaker. Dersom det blir innført krav om fast ansettelse for sentral godkjenning vil dette lette direktoratets arbeid med tilsyn og vurdering av foretakene. Kommunene derimot vil fortsatt ha de samme utfordringene som departementet selv skisserer. Vi viser til at det for sentral godkjenning også er implementert ytterligere seriøsitetstiltak, mens det for erklæring av ansvar i byggesak ikke finnes noe tilsvarende.

Etter vår vurdering bør det derfor også være et krav om at faglig ledelse skal være fast ansatt ved erklæring av ansvarsrett i byggesak. Vi kan ikke umiddelbart se at dette vil være i strid med EØS-regelverket, og at et slikt krav legger begrensninger for tilgangen til markedet for innleide foretak. Dersom departementet konkluderer med at dette ikke lar seg gjennomføre som følge av EØS-rettslige forpliktelser, bør det etter vår vurdering vurderes andre tiltak for å sikre at ansvarsrettssystemet kan fungere bedre etter sin hensikt, og sikre at ansvar ikke pulveriseres.

Endelig forslås det i høringsnotatet en endring i SAK10 § 11-1 annet ledd, annet punktum som regulerer *dokumentasjon* av kravene til utdanning, praksis og fast ansettelse ved søknad om sentral godkjenning. Oslo kommune er positive til en slik presisering og mener dette vil tydeliggjøre for foretakene hvordan kvalifikasjonene skal dokumenteres.

SAK10 § 11-2 Utdanningsnivåer

Dagens forskriftstekst i SAK10 § 11-2 har fire utdanningsnivåer. Departementet foreslår i høringsnotatet å dele mesterbrev og fagskole i separate utdanningsnivåer på bakgrunn av endringer som er foretatt i fagskoleloven. Endringen vil dermed føre til at SAK10 § 11-2 får fem utdanningsnivåer.

Rent lovteknisk er Oslo kommune av den oppfatning at det ikke bør gjøres endringer i bokstavhenvisningen for fag- eller svennebrev, da det ikke er dette utdanningsnivået som splittes opp. Etter vår vurdering vil det være mer ryddig å lage et nytt nivå e, som følge av det nå vil bli fem utdanningsnivåer, istedenfor å ha undernivåer i bokstavhenvisningene. Både bransjen og kommunene vil uansett måtte oppdatere seg på de endringene som gjøres. Alternativt vil det fremstå som mer ryddig å heller dele bokstav b, i henholdsvis bokstav b1 og b2 for mesterbrev og fagskoleutdanning, siden det er her endringen gjøres.

SAK10 § 11-3 Krav til utdanning og praksis

Den største endringen som foreslås i høringsnotatet gjøres etter vår oppfatning i SAK10 § 11-3. Først og fremst ønsker departementet å åpne for at foretak med faglig ledelse med utdanning innen fagskole nå vil kunne søke om sentral godkjenning, samt erklære ansvarsrett i byggesak innen flere funksjoner- og i høyere tiltaksklasse enn tidligere. Dette omfatter prosjektering og kontroll i tiltaksklasse 2, samt utførelse i tiltaksklasse 3.

Når det gjelder bakgrunnen og behovet for endring, redegjør departementet i høringsnotatet for at det objektivt sett er klare forskjeller med hensyn til innhold og varighet for mesterbrev og fagskole. Mesterbrev er formelt sett en kvalifikasjon og ikke en utdanning. Videre viser departementet til at fagskolen er en høyere yrkesfaglig utdanning som gir rett til tittelen

fagskoleingeniør. Endelig opplyses det om at det gjennom fagskoleloven er gjort endringer slik at fagskolepoeng er erstattet med studiepoeng.

Oslo kommune påpeker at formålet med kravene til kvalifikasjoner er å sikre at foretak som påtar seg ansvar i byggesaker er i stand til å gjennomføre prosjektet i samsvar med det bygningstekniske regelverket. Ansvarsrettsystemet, herunder krav til kvalitetssystemer og kvalifikasjonskrav er dermed som nevnt innledningsvis blant de viktigste redskapene som plan- og bygningslovverket innehar for å sikre kvalitet i byggverk. Vi er derfor opptatt av at det ikke gjøres endringer eller lempninger i regelverket som i ytterste konsekvens kan forringe kvaliteten i byggverk. Etter vårt syn gir høringsnotatet en noe uklar begrunnelse og redegjørelse for endringen som foreslås.

Oslo kommune mener det er viktig å anerkjenne og synliggjøre at fagskolen er en høyere yrkesfaglig utdanning som nå kvalifiserer for studiepoeng i motsetning til mesterbrev. Vi henviser her også til Stortingets vedtatte fagskolereform (2017). I stortingsmelding 9 (2016-2017) «*Fagfolk for fremtiden*» vises det til at undersøkelser tyder på at det i dag ikke er mange nok som tar yrkesrettet utdanning på tertiært nivå til at det dekker markedets behov. Oslo kommune ser at departementets forslag om endringer i kvalifikasjoner i høringsnotatet er et ledd i arbeidet med å løfte frem fagskoleutdanningen, og støtter dette arbeidet.

Som nevnt er Oslo kommune opptatt av at det ikke gjøres endringer i regelverket knyttet til kvalifikasjoner som medfører at det stilles krav om mindre kompetanse enn i dag. Vi forutsetter derfor at innholdet i fagskoleutdanningen kvalitetsmessig gir tilstrekkelig kompetanse med hensyn til utførelsen av de funksjonene og tiltaksklassene som det nå gjøres endringer for. I lys av dette mener vi at det bør fastsettes en tidsbegrensning bakover i tid for når fagskoleutdanningen ble gjennomført. Vi ser også at departementet vil stille krav om lengre arbeidserfaring for å erklære ansvar innenfor de aktuelle funksjonene og tiltaksklassene og støtter dette forslaget. En større anerkjennelse av fagskoleutdanningen kan etter vårt syn også bidra til å stille mer hensiktsmessige kvalifikasjonskrav i anskaffelsesprosessene.

Videre foreslår departementet en presisering i SAK10 § 11-3 første ledd om at hovedregelen er at relevant praksis skal være opparbeidet etter endt utdanning. Dette er i tråd med gjeldende rett siden 1997, og dermed kun en kodifisering slik at dette nå fremgår av forskriftsteksten. Videre forslås det å gjøre unntak fra denne hovedregelen ved å åpne for at hvert år med relevant praksis som er opparbeidet før endt videreutdanning skal godskrives med et halvt år.

Oslo kommune støtter disse forslagene, og mener det er viktig å ha et regelverk som anerkjenner, og stimulerer til etterutdanning.

SAK10 Kapittel 13 - Sentral godkjenning for ansvarsrett

SAK10 § 13-1 a Seriositetsvilkår for sentral godkjenning for ansvarsrett

Departementet foreslår å tydeliggjøre at foretak som ikke er registreringspliktige etter lov om merverdiavgift likevel kan få sentral godkjenning. Departementet viser til at det ikke var intensjonen med seriositetsvilkårene at foretak som er unntatt en forpliktelse etter annet regelverk ikke skal kunne søke sentral godkjenning. Videre gjøres en presisering som gjelder underenheter til et avgiftssubjekt.

Oslo kommune slutter seg til forslaget og har ingen øvrige kommentarer.

SAK10 § 13-1 b Tilleggsopplysninger for sentral godkjenning for ansvarsrett

Departementet foreslår at foretak også skal kunne gi tilleggsopplysninger om hvilken utførelseskompetanse foretaket har. Oslo kommune slutter seg til forslaget og ser at dette vil kunne være verdifullt for forbrukerne, og samtidig støtte opp om den sentrale godkjenningsordningen som et kvalitetsstempel. Videre mener vi muligheten for å synliggjøre utførelseskompetansen i foretaket kan forenkle oppfølgingen av HMS-krav og arbeidsrettslige krav i kontraktene med entreprenørene etter annet lovverk enn plan- og bygningslovgivningen. Det er imidlertid viktig at det synliggjøres at dette er valgfrie tilleggsopplysninger slik at forbrukerne ikke blir i tvil om hensyn til hva den sentrale godkjenningen faktisk omfatter.

SAK10 § 13-1 c Plikt til å avslå søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett

Ny bestemmelse

For å bidra til å bekjempe arbeidskriminalitet foreslår departementet en ny bestemmelse i SAK10 § 13-1 c som gir godkjenningsmyndigheten utvidede muligheter til å avslå søknader om sentral godkjenning. Oslo kommune ser argumentasjonen til departementet om at det for store bygg- og anleggsforetak kan skje at foretakene mottar pålegg om sikring eller overtredelsesgebyr fra Arbeidstilsynet, uten at foretaket av denne grunn bør anses som useriøst. Vi stiller imidlertid spørsmål om det ikke her bør skilles mellom nettopp sanksjoner og oppfølging etter f.eks. arbeidsmiljøloven, og straffereaksjoner som ilegges i medhold av straffelovgivningen. Sentral godkjenning skal som nevnt fungere som et kvalitetsstempel. Oslo kommune er derfor av den oppfatning av at terskelen for å avslå søknad om sentral godkjenning blir for høy når et foretak *gjentatte ganger* kan ha oppfylt vilkårene for straff som følge av straffelovens bestemmelser om korrupsjon og grovt uordentlig forretningsførsel. Dette er etter vår vurdering i direkte motstrid til hva som burde kunne forventes av foretak med sentral godkjenning. Oslo kommune mener derfor at foretak som oppfyller vilkårene for straff skal få sin søknad om sentral godkjenning avslått. Direktoratet bør kunne gjøre en konkret vurdering av alvorligheten/graden av en dokumentert overtredelse.

Oslo kommune anser at terskelen «*gjentatte ganger*» synes å indikere at det skal relativt mye til før et foretak ikke får innvilget søknad om sentral godkjenning, også når det gjelder overtredelser av annen relevant lovgivning. Vi mener at én dom bør være tilstrekkelig for at en søknad om sentral godkjenning skal avslås. For å sikre at terskelen for å få innvilget sentral godkjenning ikke settes for lavt foreslår Oslo kommune derfor at dette begrepet fjernes. Det vil etter vår vurdering kunne uthule formålet med selve ordningen dersom foretak som *gjentatte ganger* har forbrutt seg på aktuell lovgivning likevel kan få sentral godkjenning.

Vi presiserer også at adgangen til å avslå søknad om eller fornyelser av søknad om sentral godkjenning kan være et viktig tiltak ved alvorlige eller *gjentatte* brudd på bestemmelser om arbeidsforhold eller sosiale krav uten at entreprenøren er rettskraftig dømt eller har vedtatt forelegg for forholdet.

SAK10 § 13-5 Godkjenningssområder for sentral godkjenning av foretak.

Oslo kommune har ingen merknader til de språklige korrigeringer og rettelser som departementet ønsker å gjøre i SAK10 § 13-5. Vi har imidlertid et innspill som knytter seg til fagområdene som listes opp for funksjonen kontrollerende, selv om det ikke foreslås konkrete endringer her.

Overvann blir et stadig viktigere tema i samfunnet vårt som følge av blant annet fortetting og klimaendringer. Oslo kommune erfarer et økende antall problemstillinger og utfordringer i byggesaker som knytter seg til håndtering av overvann, som for eksempel manglende ansvarsbelegging eller manglende kvalifikasjoner.

Vi ser at de eksisterende fagområdene i SAK10 § 13-5 henspiller til fagområdene for obligatorisk kontroll, men for å tydeliggjøre viktigheten av dette, foreslår vi at håndtering av overvann, både for åpen og lukket løsning, inntas som et nytt fagområde under kontroll.

SAK10 § 13-6 Tilbaketrekking av sentral godkjenning for ansvarsrett

Oslo kommune mener det fremstår som mer ryddig med en punktliste i bestemmelsens første ledd slik høringsnotatet foreslår, og støtter derfor forslaget om å endre strukturen i SAK10 § 13-6. Vi støtter også forslaget om tydeliggjøring i bestemmelsens annet ledd annet punktum, om hva som kan være forhold som omfattes av begrepene pålitelighet og dugelighet.

Når det gjelder begrepet «*gjentatte ganger*» som det henvises til i både i forskriftstekst, og i veiledningen viser vi igjen til at terskelen for å miste den sentrale godkjenningen ved bruk av dette begrepet legges for høyt. Gjennom det kommunale tilsynsarbeidet avdekker Oslo kommune alvorlige avvik på viktige fagområder i byggesakene *også* hos sentralt godkjente foretak. Det er derfor viktig at sentralt godkjente foretak som misligholder krav og forpliktelser etter plan- og bygningslovgivningen, gjør seg skyldig i arbeidslivskriminalitet og brudd på straffeloven må miste den sentrale godkjenningen. Oslo kommune mener at dette en forutsetning for at den sentrale godkjenningsordningen skal kunne fungere som det kvalitetsstempellet som departementet ønsker. Begrepet «*gjentatte ganger*» bør derfor etter vår vurdering fjernes.

Oslo kommune mener også at henvisningen til pbl. § 22-2 fortsatt bør fremgå av bestemmelsen, som følge av at SAK10 § 13-6 er en presisering og utdyping av pbl. § 22-2. Det kan derfor være viktig for leseren av forskriftsbestemmelsen at det opplyses om dette.

Når det gjelder tilbaketrekking og avslag, samt tilsynsrapporter som er registrert på foretak mener vi at Direktoratet for byggkvalitet bør ha en saksinnsynløsning hvor man kan lese begrunnelser for vedtak, og andre relevante meldinger som kommer inn på et foretak. Dette vil kunne sikre større åpenhet rundt foretakene og være til stor hjelp for forbrukerne og fremme seriøsitet.

Avsluttende kommentarer

Som det fremgår av vår høringsuttalelse er Oslo kommune opptatt av at ansvarsrettssystemet skal fungere etter sin hensikt, da hovedformålet med denne ordningen er å sikre god kvalitet i byggverk.

Vi har pekt på enkelte utfordringer som vi erfarer gjennom tilsyn når det gjelder kvalifikasjonskravene som stilles til foretakene som erklærer ansvar i byggesakene og at vår oppfølging vanskeliggjøres. Dette gjelder også ved oppfølging av foretakene med sanksjoner etter plan- og bygningslovens kapittel 32 og hvem som er rett adressat for våre pålegg jf. begrepet «*den ansvarlige*».

Med henblikk på høringsnotatets innledning og beskrivelse av ansvarsrettssystemet som forståelsesordning, vil vi også påpeke en annen utfordring som Oslo kommune gjentatte ganger har erfart. I enkelte saker ser vi at foretakene har sviktet i utøvelsen av sin rolle og oppgaver på en

slik måte at det har ført til uopprettelig skade, for eksempel ved at vilkår gitt i tillatelser om å bevare enkelte bygg til slutt ikke kan overholdes. I disse sakene kan det ikke nødvendigvis påvises konkrete avvik fra funksjonskravene gitt i teknisk forskrift. Disse forholdene er det vanskelig for kommunen å skulle følge opp, for eksempel med overtredelsesgebyr med henvisning til handlingsnormene i plan- og bygningsloven og SAK10. Også i slike tilfeller ser vi at ansvaret i byggesakene pulveriseres i motsetning til det ansvarsrettssystemet er ment å sikre, noe vi opplever som svært problematisk i vår oppfølging av sakene. Vi ber departementet vurdere nærmere hvordan dette juridisk kan håndteres bedre.

Byrådsavdeling for byutvikling

Hanna E. Marcussen